

CO₂-VOORTGANGSRAPPORTAGE 2023 (jan-jun)

Moree B.V.

Moree Beheer B.V.

Moree Onroerend Goed B.V.

Opgesteld 15-09-2023

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	2
1. INLEIDING	4
A. BESCHRIJVING VAN DE ORGANISATIE	4
B. OMVANG VAN DE ORGANISATIE	4
C. MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD ONDERNEMEN	5
D. BASISJAAR EN RAPPORTAGE	5
E. AFBAKENING	5
F. UITSLUITINGEN	6
G. ENERGIE MANAGEMENT PLAN	6
1.G.1 VERANTWOORDELIJKHEDEN	7
1.G.2 BASISJAAR	7
1.G.3 RAPPORTAGEPERIODE	7
1.G.4 VERIFICATIE.....	7
1.G.5 EMISSIE – INVENTARIS KWALITEITSPERSOON.....	7
1.G.6 DATAKWALITEIT MANAGEMENTPLAN.....	8
1.G.7 KWALITEITSCONTROLES.....	9
1.G.8 FEEDBACK DATA VERZAMELING	9
1.G.9 RAPPORTAGE VOLGENS ISO 14064-1	10
2. INVALSHOEK A	11
A. BEREKENDE GHG EMISSIES	11
B. BIOMASSA EN OPNAME CO2	11
C. UITZONDERINGEN	11
D. ONZEKERHEDEN.....	11
E. TOEKOMST.....	11
F. ACTUELE BEREKENINGSMETHODIEK EN CONVERSIEFACTOREN.....	11
G. WIJZIGINGEN BEREKENINGSMETHODIEK	11
H. FOOTPRINT	12
I. KWANTIFICERINGSMETHODEN	16
J. VERDELING EMISSIES	16
K. PROJECTEN MET GUNNINGSVOORDEEL	16
L. VOORTGANG KETENANALYSE	17
M. VERBETERD INZICHT MATERIELE SCOPE 3 EMISSIES	17
N. ONDERBOUWING CO2 UITSTOOT PROJECTEN.....	18
3. INVALSHOEK B	19
A. DOELSTELLINGEN 2021-2025.....	19
B. MAATREGELLIJST SKAO	20
C. SUBDOELSTELLINGEN	20
D. SCOPE 3.....	23
E. KRITISCHE PRESTATIE INDICATOREN.....	24
F. KPI KANTOREN	24
G. KPI BENZINE	24
H. KPI DIESEL.....	24
I. ENERGIEBEOORDELING	25
J. ENERGIEBEOORDELING PROJECTEN MET GUNNINGVOORDEEL.....	26
K. CONCLUSIE REDUCTIE 2023	26
4. INVALSHOEK C	28
A. COMMUNICATIEPLAN.....	28
B. WEBSITE.....	29

C.	OVERZICHT BELANGHEBBENDEN	30
D.	MEDIA	31
E.	INTERNE COMMUNICATIE	31
F.	MEDEWERKERSBIJEENKOMSTEN	31
G.	EXTERNE COMMUNICATIE	32
H.	ACTIEVE DEELNAME IN WERKGROEPEN	32
I.	UITVOERING.....	32
J.	DOELSTELLINGEN EN BELEID.....	32
K.	VERANTWOORDELIJKHEDEN	33
L.	INTERNE COMMUNICATIE	33
M.	EXTERNE COMMUNICATIE	33
N.	STUURCYCLUS	34
5.	INVALSHOEK D	37
A.	ONDERZOEK SECTOR- EN KETENINITIATIEVEN	37
B.	INITIATIEVEN BESPROKEN IN MANAGEMENT	38
C.	KEUZE VOOR ACTIEVE DEELNAME	38
D.	TOELICHTING INITIATIEF BLAUWZAAM	39
E.	DEELNAME PROJECT 'REDUCTIE CO2'	39
F.	DOELSTELLING VAN DE INITIATIEVEN	39
G.	REDEN / AANLEIDING ACTIEVE DEELNAME	39
H.	ROL MOREE	39
I.	ACTIVITEITEN BINNEN DEZE ROL.....	39
J.	WAT IS HET VOORDEEL VOOR MOREE?	39
K.	BUDGET	39
L.	BETREFFENDE EISEN	40
M.	VOORTGANG INITIATIEVEN.....	40
N.	VOORTGANG BUDGETOVERZICHT	41
O.	GEREALISEERDE DOELSTELLINGEN	41
P.	CONTINUERING INITIATIEVEN.....	41

1. INLEIDING

Moree levert (direct en/of indirect) producten en diensten aan de voornamelijk overheid en overheid gerelateerde organisaties. Sinds 1 december 2009 hanteert ProRail de door haar zelf ontwikkelde CO2-Prestatieladder bij het selecteren van haar leveranciers. Rijkswaterstaat hanteert de CO2-Prestatieladder vanaf 1 januari 2013 op alle Grond- Weg- en Waterbouw aanbestedingen. Met deze CO2-Prestatieladder worden leveranciers uitgedaagd en gestimuleerd om de eigen CO2 uitstoot te kennen en te verminderen. Hoe meer een bedrijf zich inspant om CO2 te reduceren, hoe meer kans op gunning van een opdracht.

De CO2-Prestatieladder kent 4 invalshoeken:

- A. INZICHT (HET OPSTELLEN VAN EEN ONOMSTREDEN CO2 FOOTPRINT VOLGENS DE ISO 14064-1 NORM).**
- B. REDUCTIE (DE AMBITIE VAN HET BEDRIJF OM DE UITSTOOT TE VERMINDEREN).**
- C. TRANSPARANTIE (DE WIJZE WAAROP EEN BEDRIJF INTERN EN EXTERN COMMUNICEERT OVER HAAR CO2 FOOTPRINT EN REDUCTIEDOELSTELLINGEN).**
- D. PARTICIPATIE IN INITIATIEVEN (IN SECTOR OF KETEN) OM CO2 TE REDUCEREN.**

Elke invalshoek is onderverdeeld in 5 niveaus: hoe hoger het niveau per invalshoek, hoe meer punten het bedrijf kan vergaren en uiteindelijk des te meer gunningvoordeel het bedrijf ontvangt. Een certificerende instantie zal de activiteiten beoordelen en het niveau van het CO2 bewust-certificaat te bepalen. Hiervoor moeten stappen zijn gezet op alle onderdelen A t/m D van de ladder.

In dit rapport wordt de opzet en voortgang van Moree over het gehele jaar 2023 besproken. De CO2 voetafdruk geeft een inventarisatie van de totale hoeveelheid uitgestoten broeikasgassen: de GHG emissies. Daarnaast geeft het inzicht in de herkomst van deze emissies met een verdeling naar directe en indirecte GHG emissies (respectievelijk scope 1 en scope 2).

A. BESCHRIJVING VAN DE ORGANISATIE

Moree is een middelgrote dienstverlener voor de buitenruimte waarin groen, terrein, constructies en water een centrale plaats innemen. Wij creëren, realiseren, onderhouden en beheren deze omgevingen met innovatieve diensten die bijdragen aan een betere leefomgeving.

Moree is actief met diverse specialistische teams en modern (eigen) materieel in diverse regio's van West, Midden en Zuid Nederland. Al onze werkzaamheden worden uitgevoerd vanuit onze locatie in Papendrecht.

Wij hechten bijzonder veel waarde aan een goede afstemming en samenwerking, zowel intern als met onze relaties, met onze leveranciers en zeker met onze opdrachtgevers.

B. OMVANG VAN DE ORGANISATIE

Volgens de norm in de CO2-prestatieladder valt Moree BV onder de categorie kleine bedrijven. De CO2 uitstoot van *kantoren en bedrijfsruimten* bedroeg in 2022: 34,02 ton CO2. Dit valt onder de grens van 500 ton per jaar die is vastgesteld voor kleine bedrijven. De totale CO2 uitstoot van *alle*

bouwplaatsen en productielocaties bedroeg in 2023: 373,96 ton CO₂. Dit valt onder de grens van 2.000 ton per jaar die is vastgesteld voor kleine bedrijven.

C. MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD ONDERNEMEN

Moree vindt het belangrijk dat verantwoord wordt omgegaan met de natuur. Daarom staat Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen hoog bij ons in het vaandel. Wij zien dit als een verplichting ten opzichte van de natuur en voor het behoud ervan horen wij daar verantwoord mee om te gaan.

Hieronder een aantal kernuitspraken waar wij ons graag aan conformeren.

Ethisch: Een integere manier van zaken doen, waarbij een goede samenwerking met de opdrachtgever het uitgangspunt is ons uitgangspunt

Dienstbaar: Relaties worden ontzorgd op het gebied van integraal onderhoud of de realisatie van hun leefomgeving

Maatschappelijk: Moree staat voor goed en veilig werk, zorgt voor een sociale werkomgeving voor de medewerkers, partners en betrokken individuen

Mentaliteit: We maken duidelijke afspraken en komen deze ook na

Moree hecht veel waarde aan de hoge kwaliteitsstandaarden en is daarvoor naast de CO₂ Prestatieladder ook erkend middels een ISO 9001:2015, een VCA** en Groenkeur certificering. Tevens zijn wij een SBB gecertificeerd leerbedrijf. Maarten Koster is bij Moree CO₂-verantwoordelijke.

D. BASISJAAR EN RAPPORTAGE

De eerste inventarisatie van het totale energieverbruik en de CO₂-emissie volgens het GHG - protocol is opgesteld in 2013. T/m 2020 is dit ook als referentiejaar gebruikt. Sinds 2021 is het referentiejaar aangepast naar 2020.

Deze rapportage beschrijft de periode van 1 januari 2023 tot en met 30 juni 2023. De CO₂ footprint van Moree over het eerste halfjaar 2023 is geverifieerd door Improcon, Technisch en bedrijfskundig adviesbureau.

E. AFBAKENING

In hoofdstuk 3 van het GHG protocol worden twee methodes beschreven waarop de “organizational boundary” kan worden bepaald, de aandelen methode (equity share approach) en de aansturingmethode (control approach). Onderstaand wordt de juridische entiteit genoemd die als boundary geldt voor het berekenen van de CO₂-footprint van Moree, de bijbehorende CO₂-reductiedoelstellingen en ook als naam zal worden gebruikt op het CO₂-bewust certificaat.

Moree Onroerend Goed B.V.

Moree Beheer B.V.

Moree B.V.

De organisatiegrenzen waarvoor de CO₂-certificering moet gelden, bevat alle bovenstaande ondernemingen. Alle activiteiten die worden ondernomen om de CO₂ uitstoot te reduceren vallen onder de verantwoordelijkheid van Moree Onroerend Goed B.V. De medewerkers van Moree zijn zelf verantwoordelijk voor de uitvoering van de reductiemaatregelen. De organisatiegrenzen zijn vastgesteld op het hoogste niveau, en hebben betrekking op alle (dochter)ondernemingen.

Dat wil zeggen dat alle werkzaamheden die Moree B.V. verricht, zoals ook ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder de naam Moree B.V. alsmede van de ondernemingen Moree Beheer B.V. en Moree Onroerend Goed B.V. De daarbij behorende CO₂-uitstoot zal als input worden gebruikt voor het berekenen van de CO₂-footprint. Onderstaand volgt verdere toelichting op deze boundary volgens de aandelen methode;

- **MOREE B.V. HEEFT ALLEEN AANDELEN VAN HET EIGEN BEDRIJF;**
- **MOREE B.V. IS GEEN ONDERDEEL VAN EEN JOINT VENTURE;**
- **MOREE B.V. HEEFT GEEN SAMENWERKING MET ANDERE BEDRIJVEN WAARVAN ZIJ OOK AANDELEN BEZIT;**
- **MOREE B.V. HEEFT GEEN FRANCHISE ACTIVITEITEN;**

F. UITSLUITINGEN

In deze inventarisatie van CO₂-emissies zijn verder geen activiteiten uitgesloten, uitgezonderd de verbruiken als gevolg van:

- **SMEEROLIËN (ER IS EEN OVERZICHT GEMAAKT VAN SMEEROLIËN. DEZE ZIJN OVER HET ALGEMEEN BIOLOGISCH WAARDOOR ER GEEN CO₂ UITSTOOT IS. OVERIGE OLIËN WORDEN DUSDANIG WEINIG GEBRUIKT DAT DIT NIET RELEVANT IS).**

Betreffende verbruiken zijn dusdanig laag dat deze ten aanzien van de totale CO₂ emissie niet relevant zijn (< 0,5 %). Ook in 2023 is hier geen verandering in gekomen.

G. ENERGIE MANAGEMENT PLAN

De invulling van de verbetercyclus van het CO₂ managementsysteem is vastgelegd in het handboek van Moree.

Ons kwaliteitsmanagement plan voor de inventaris is als volgt opgezet. De KAM functionaris binnen Moree is eindverantwoordelijk voor de juiste dataverzameling en verwerking. Na elk halfjaar worden de gegevens die nodig zijn om de CO₂ uitstoot van Moree te berekenen, opgevraagd bij de leveranciers. De KAM functionaris controleert de aangeleverde data op mogelijke fouten en/of onvolkomenheden. Jaarlijks wordt het proces gecontroleerd tijdens de interne audit (zie het handboek, §6.4.2) van Moree B.V.

1.G.1 VERANTWOORDELIJKHEDEN

De eindverantwoordelijkheid voor het voldoen aan de eisen van de CO2 Prestatieladder ligt bij de algemeen directeur. Hij is tevens eindverantwoordelijk voor de in- en externe communicatie over de CO2 prestaties van Moree BV.

De verantwoordelijkheden voor het (blijven) voldoen aan het energiemangement actieplan berust bij de KAM coördinator tevens coördinator CO2-Prestatieladder. Dit omvat:

- Het periodiek monitoren van de CO2-cijfers en hiermee voor de bewaking van het behalen van de doelstellingen.
- De afstemming met de directie en het management over de uitvoering van de voorgenomen reductiemaatregelen.
- De voorbereiding en documentatie m.b.t. de in- en externe communicatie over de CO2-prestaties.

1.G.2 BASISJAAR

De eerste inventarisatie van het totale energieverbruik en de CO2-emissie is opgesteld in 2013. Sinds 2021 is het referentiejaar aangepast naar 2020.

1.G.3 RAPPORTAGEPERIODE

Deze rapportage beschrijft de periode van 1 januari 2023 tot en met 30 juni 2023.

1.G.4 VERIFICATIE

De CO2 footprint van Moree over het eerste halfjaar 2023 is geverifieerd door Improcon, Technisch en bedrijfskundig adviesbureau.

1.G.5 EMISSIE – INVENTARIS KWALITEITSPERSOON

De KAM coördinator is verantwoordelijk voor het verzamelen van de gegevens en voor de kwaliteit hiervan.

1.G.6 DATAKWALITEIT MANAGEMENTPLAN

Voor het meten van de verschillende energiestromen is een plan opgesteld. In de onderstaande tabellen is te zien wanneer energiefactoren gemeten worden, door wie en waar de informatie verkregen kan worden.

Scope 1

Categorie	Meetmoment	Wie	Toelichting
Gasverbruik (in m3 aardgas)	Elk half jaar (feb + aug)	Administratie	Registratie vindt plaats middels het opvragen van de leveringen bij de leverancier.
Brandstofverbruik leaseauto's (in liters benzine, diesel & LPG)	Elk half jaar (feb + aug)	Administratie	De facturen van Hoefnagel, GA van der Waal en TOM worden opgeslagen. Informatie wordt vanaf de maand/jaarrekeningen verzameld
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen (in liters diesel en benzine & LPG)	Elk half jaar (feb + aug)	Administratie	De facturen van Hoefnagel, GA van der Waal en TOM worden opgeslagen. Informatie wordt vanaf de maand/jaarrekeningen
Koelvloeistof (kg)	Elk half jaar (feb + aug)	Administratie	De facturen van HOL worden opgeslagen.
Stadswarmte (GJ)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Scope 2

Categorie	Meetmoment	Wie	Toelichting
Elektriciteitsverbruik (in kWh)	Elk half jaar (feb + aug)	Administratie	De verbruikte elektriciteit wordt opgevraagd bij Rapenburg B.V. en wordt opgeslagen. Informatie wordt op basis van gedegen aannames berekend.
Zakelijke kilometers met privéauto's (in kilometers met benzine, diesel & LPG)	Elk half jaar (feb + aug)	Administratie	De opgegeven kilometers die zijn vastgelegd in het administratiesysteem, worden beschikbaar gesteld.
Brandstofverbruik huurauto's (in liters benzine, diesel & LPG)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Vlieguren (in kilometers)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Scope 3

Categorie	Meetmoment	Wie	Toelichting
Aangekochte goederen en diensten	Elk jaar	Administratie	Op basis van facturen
Kapitaal goederen	Elk jaar	Administratie	Op basis van facturen
Brandstof en energie gerelateerde activiteiten	Elk jaar	Administratie	Op basis van facturen en op basis van gegevens leveranciers
Upstream transport en distributie	Elk jaar	Administratie	Op basis van facturen
Productieafval	Elk jaar	Administratie	Op basis van facturen en op basis van gegevens leveranciers
Woon - werkverkeer	Elk jaar	Administratie	Op basis van administratie
Upstream geleasede activa	Elk jaar	Administratie	Op basis van facturen en op basis van gegevens leveranciers

1.G.7 KWALITEITSCONTROLES

Generieke data kwaliteitscontroles worden 1x per jaar uitgevoerd door een onafhankelijk persoon (intern/extern) op basis van het data kwaliteit managementplan. Dit wordt opgenomen in het interne auditverslag.

1.G.8 FEEDBACK DATA VERZAMELING

Elke half jaar zal de werkelijke situatie op de projecten worden getoetst met de verwachte situatie. Dit wordt per half jaar gerapporteerd aan het management.

Elk jaar zal de werkelijke situatie op de kantoren worden getoetst met de verwachte situatie. Dit wordt per jaar gerapporteerd aan het management.

Wanneer afwijkingen worden geconstateerd geeft deze rapportage aan welke corrigerende maatregelen worden getroffen. Het management van Moree wordt ten allen tijde op de hoogte gebracht van de halfjaarlijkse reviews op de doelstellingen.

Indien de data verzameling niet voldoet, of niet volledig is zal er een afwijking worden uitgeschreven. Dit werkt conform de afwijkingsprocedure beschreven in het KAM handboek. Alle registraties worden digitaal opgeslagen, bewaard en gearchiveerd.

1.G.9 RAPPORTAGE VOLGENS ISO 14064-1

Rapportage volgens ISO 14064-1

Deze periodieke rapportage behandelt de “verplichte” onderwerpen zoals beschreven in § 9.3 van de ISO 14064-1: 2018. Onderstaande tabel geeft de relatie tussen deze eisen en deze rapportage.

§ 9.3 GHG report content	Deze rapportage
A. Description of the reporting organization	1.A
B. Person or entity responsible for the report	1.A
C. Reporting period covered	1.B
D. Documentation of organizational boundaries	1.C
E. Documentation of reporting boundaries, including criteria determined by the organization to define significant emissions	1.E
F. Direct GHG emissions, quantified separately for CO ₂ , CH ₄ , N ₂ O, NF ₃ , SF ₆ and other appropriate GHG groups (HFC's, PFCs, etc.) in tonnes of CO ₂ e	2.
G. A description of how biogenic CO ₂ emissions and removals are treated in the GHG inventory and the relevant biogenic CO ₂ emissions and removals quantified separately in tonnes of CO ₂ e	2.B
H. If quantified, direct GHG removals, in tones of CO ₂ e	2.B
I. Explanation of the exclusion of any significant GHG sources or sinks from the quantification	2.C
J. Quantified indirect GHG emissions separated by category in tonnes of CO ₂ e	2.H
K. The historical base selected and the base-year GHG inventory	2.H
L. Explanation of any change to the base year or other historical GHG data or categorization and any recalculation of the base year or other historical GHG inventory and documentation of any limitations to comparability resulting from such recalculation	2.G
M. Reference to, or description of, quantification approaches, including reasons for their selection	1.E
N. Explanation of any change to quantification approaches previously used	2.F
O. Reference to, or documentation of, GHG emission or removal factors used	2.B
P. Description of the impact of uncertainties on the accuracy of the GHG emissions and removals data per category	2.D
Q. Uncertainty assessment description and results	2.D
R. A statement that the GHG report has been prepared in accordance with this document	1.E
S. A disclosure describing whether the GHG inventory, report or statement has been verified, including the type of verification and the level of assurance achieved	1.E
T. The GWP values used in the calculation, as well as their source. If the GWP values are not taken from the latest IPCC report, include the emission factors or the database reference used in the calculation, as well as their source.	1.E.

Tabel 1 Cross reference ISO 14064-1

2. INVALSHOEK A

A. BEREKENDE GHG EMISSIES

In dit hoofdstuk worden de berekende GHG emissies toegelicht. De directe en indirecte GHG emissie van Moree zijn weergegeven in tabel 1.

B. BIOMASSA EN OPNAME CO₂

Binnen Moree wordt er geen gebruik gemaakt van biomassa.

Er heeft geen broeikasgasverwijdering of compensatie plaats gevonden bij Moree en er zijn geen noemenswaardige uitzonderingen te noemen op het GHG protocol. Binnen Moree zijn geen individuele personen te benoemen die een dermate invloed op de CO₂ footprint hebben dat gedragsverandering van deze individuele persoon alleen al zou zorgen voor een significante verandering in de CO₂ footprint.

C. Uitzonderingen

Er zijn geen uitzonderingen te noemen op het GHG Protocol.

D. ONZEKERHEDEN

Het elektriciteitsverbruik is op dit moment niet enkel toe te wijzen aan het verbruik van Moree. Op basis van gedegen aannames wordt het verbruik in overleg met Maron Rietveld vastgesteld.

E. TOEKOMST

De emissie in het onderstaand overzicht is vastgesteld voor het eerste halfjaar 2023. In 2022 is een gewijzigde situatie opgetreden wat betreft het verbruik van elektriciteit voor het kantoorgebouw en de werkplaats.

F. ACTUELE BEREKENINGSMETHODIEK EN CONVERSIEFACTOREN

Omdat deze periodieke rapportage onderdeel is van een CO₂ Prestatieladder certificaat wordt de methodiek aangehouden zoals voorgeschreven in het handboek van de CO₂ Prestatieladder die wordt uitgegeven door de SKAO (Stichting Klimaatvriendelijk Aanbesteden en Ondernemen).

De footprint's die in kaart zijn gebracht vanaf het jaar 2020 (basisjaar) zullen elke keer worden aangepast aan de actuele conversiefactoren. Hiervoor is gekozen om er zodoende voor te zorgen dat er een goede vergelijking kan worden gemaakt tussen de verschillende jaren. Er wordt jaarlijks een footprint opgesteld.

Voor scope 1 en scope 2 wordt ernaar gestreefd om alle energiestromen in kaart te brengen. Het streven van is dat minimaal 90% van de in kaart gebrachte CO₂ uitstoot onderbouwd wordt met metingen en/of specificaties. Moree verplicht zich ertoe om maximaal 10% van de emissie inventarisatie in kaart te brengen op basis van schattingen.

G. WIJZIGINGEN BEREKENINGSMETHODIEK

Op 10 juni 2015 heeft de SKAO Handboek 3.0 uitgebracht. Daardoor zijn de conversiefactoren van de footprint's van 2013 en 2014 aangepast. In februari 2021 zijn de CO₂ emissiefactoren vernieuwd. Deze nieuwe emissiefactoren zijn meegenomen in onderstaande footprints.

H. FOOTPRINT

2020 (totaal)				
Scope 1				
Brandstoffen				%
Propaan	0 liter	1,725	0 kg CO2	0,00%
Mobiele werktuigen				
Diesel	115.859 liter	3,256	377.238 kg CO2	82,74%
Benzine	9.558 liter	2,821	26.962 kg CO2	5,91%
LPG	343,46 liter	1,802	619 kg CO2	0,14%
Mengsmering	4.160 liter	2,820	11.731 kg CO2	2,57%
Koelmiddel				
R410a	1,75 kg	1924	3.367 kg CO2	0,74%
		Subtotaal	416.550 kg CO2	92,10%
Scope 2				
Elektriciteit				
Ingekochte elektriciteit	72.547 kWh	0,456	33.081 kg CO2	7,26%
Gedeclareerde km	32.668 km	0,193	6.305 Kg CO2	1,38%
	Subtotaal		39.386 kg CO2	8,64%
Totaal				
		Totaal	455.936 kg CO2	
		Compensatie	0 kg CO2	
		Netto CO2-uitstoot	455.936 kg CO2	100%
Scope 3				
Inkoop goederen en diensten			115.372 kg CO2	8%
Kapitaal goederen			4.070 kg CO2	0%
Brandstof en energie gerelateerde activiteiten			983.762 kg CO2	72%
Upstream transport en distributie			0 kg CO2	0%
Productieafval			256.957 kg CO2	19%
Woon-werkverkeer			1.817 kg CO2	0%
Downstream transport en distributie			4.383 kg CO2	0%
		Totaal	1.366.361 kg CO2	100%

2021 (totaal)				
Scope 1				
Brandstoffen				%
Propan	0 liter	1,725	0 kg CO2	0,00%
Mobiële werktuigen				
Diesel	88.732 liter	3,256	288.911 kg CO2	75,50%
HVO 100	33.068 liter	0,347	11.475 kg CO2	3,00%
Benzine	9.947 liter	2,821	28.060 kg CO2	7,33%
LPG	799,2 liter	1,802	1.440 kg CO2	0,38%
Mengsmering	4.560 liter	2,820	12.859 kg CO2	3,36%
		Subtotaal	342.745 kg CO2	89,57%
Scope 2				
Elektriciteit				
Ingekochte elektriciteit	74.920 kWh	0,456	34.164 kg CO2	8,93%
Gedeclareerde km	29.770 km	0,193	5.746 Kg CO2	1,50%
	Subtotaal		39.909 kg CO2	10,43%
Totaal				
		Totaal	382.654 kg CO2	
		Compensatie	0 kg CO2	
		Netto CO2-uitstoot	382.654 kg CO2	100%
Scope 3				
Inkoop goederen en diensten		97.601	kg CO2	8%
Kapitaal goederen		2.475	kg CO2	0%
Brandstof en energie gerelateerde activiteiten		773.362	kg CO2	65%
Upstream transport en distributie		0	kg CO2	0%
Productieafval		319.508	kg CO2	27%
Woon-werkverkeer		2.010	kg CO2	0%
Downstream transport en distributie		435	kg CO2	0%
		Totaal	1.195.391 kg CO2	100%

2022 (totaal)					
Scope 1					
Brandstoffen					%
Aardgas	8.654 m ³	2,079	17.992 kg CO2	4,41%	
Mobiele werktuigen					
Diesel	91.933 liter	3,256	299.334 kg CO2	73,37%	
HVO 100	53.608 liter	0,347	18.602 kg CO2	4,56%	
Benzine	10.583 liter	2,821	29.855 kg CO2	7,32%	
LPG	633 liter	1,802	1.141 kg CO2	0,28%	
Mengsmering	5.235 liter	2,820	14.763 kg CO2	3,62%	
		Subtotaal	381.685 kg CO2	93,55%	
Scope 2					
Elektriciteit					
Ingekochte elektriciteit	45.551 kWh	0,456	20.771 kg CO2	5,09%	
- waarvan groene stroom uit biomassa	0 kWh	-0,381	0 kg CO2	0,00%	
- waarvan groene stroom uit windkracht	0 kWh	-0,456	0 kg CO2	0,00%	
- waarvan groene stroom uit waterkracht	0 kWh	-0,456	0 kg CO2	0,00%	
- waarvan groene stroom uit zon-energie	0 kWh	-0,456	0 kg CO2	0,00%	
Gedeclareerde km	28.618 km	0,193	5.523 kg CO2	1,35%	
	Subtotaal		26.295 kg CO2	6,45%	
Totaal					
		Totaal	407.980 kg CO2		
		Compensatie	0 kg CO2		
		Netto CO2-uitstoot	407.980 kg CO2	100%	
Scope 3					
Inkoop goederen en diensten			116.074 kg CO2	13%	
Kapitaal goederen			5.098 kg CO2	1%	
Brandstof en energie gerelateerde activiteiten			436.368 kg CO2	48%	
Upstream transport en distributie			0 kg CO2	0%	
Productieafval			338.893 kg CO2	38%	
Woon-werkverkeer			5.504 kg CO2	1%	
Downstream transport en distributie			0 kg CO2	0%	
		Totaal	901.937 kg CO2	100%	

2023 (jan-jun)					
Scope 1					
Brandstoffen					%
Aardgas	3.741 m ³	2,079	7.778	kg CO2	4,06%
Propaan	44 liter	1,725	76	kg CO2	0,04%
Mobiele werktuigen					
Diesel	36.934 liter	3,256	120.257	kg CO2	62,72%
HVO 100	38.510 liter	0,347	13.363	kg CO2	6,97%
Benzine	5.173 liter	2,821	14.593	kg CO2	7,61%
LPG	266 liter	1,802	479	kg CO2	0,25%
Mengsmering	4.505 liter	2,820	12.704	kg CO2	6,63%
Subtotaal			169.250	kg CO2	88,27%
Scope 2					
Elektriciteit					
Ingekochte elektriciteit	24.233 kWh	0,456	11.050	kg CO2	5,76%
Ingekocht aardgas	3.741 m ³	2,079	7.778	kg CO2	4,06%
Gedeclareerde km	19.007 km	0,193	3.668	kg CO2	1,91%
Subtotaal			22.496	kg CO2	11,73%
Totaal					
			Totaal	191.746	kg CO2
			Compensatie	0	kg CO2
			Netto CO2-uitstoot	191.746	kg CO2
					100%

I. KWANTIFICERINGSMETHODEN

Voor het kwantificeren van de CO₂ uitstoot is gebruik gemaakt van een voor Moree op maat gemaakt model. In het model kunnen alle verbruiken worden ingevuld. Vervolgens wordt de daarbij behorende CO₂ uitstoot automatisch berekend en vergeleken met het basisjaar. Voor de inventarisatie van de CO₂ uitstoot van Moree zijn de emissiefactoren van www.co2emissiefactoren.nl. In de energiebeoordeling van Moree wordt beschreven waar de brongegevens per energiestroom vandaan komen.

De gepresenteerde resultaten moeten worden gezien als de beste inschatting van de werkelijke waarden. Nagenoeg alle gebruikte gegevens voor de berekening van de CO₂ footprint zijn gebaseerd op facturen en/of werkelijk gemeten aantallen. Hierdoor is de onzekerheidsmarge zeer gering.

J. VERDELING EMISSIES

Uitstoot van elektra en gas valt onder kantoorwerkzaamheden. De uitstoot van de andere CO₂ veroorzakers zijn te relateren aan de projecten.

2023 (jan-jun)				
Kantoor				
Aardgas	3.741 m ³		7.778 kg CO ₂	4,23%
Propaan	44 kWh		11.050 kg CO ₂	0,04%
Ingekochte elektriciteit	24.233 kWh		11.050 kg CO ₂	6,01%
		Totaal kantoor:	18.828 kg CO₂	10,28%
Projecten				
Diesel	36.934 liter		120.257 kg CO ₂	65,37%
HVO 100	38.510 liter		13.363 kg CO ₂	7,26%
Benzine	5.173 liter		14.593 kg CO ₂	7,93%
LPG	266 liter		479 kg CO ₂	0,26%
Mengsmering	4.505 liter		12.704 kg CO ₂	6,91%
Gedeclareerde km	19.007 km		3.668 kg CO ₂	1,99%
		Totaal projecten:	165.065 kg CO₂	89,72%

K. PROJECTEN MET GUNNINGSVORDEEL

Van komende, lopende en opgeleverde projecten waarop gunningvoordeel is verkregen in relatie tot de CO₂-Prestatieladder, wordt de CO₂-emissie gerapporteerd en geëvalueerd. Naar aanleiding hiervan worden reductiedoelstellingen en –maatregelen vastgesteld, welke integraal worden opgenomen in de verschillende plannen en rapportages.

Komende projecten (aanbestedings -/gunningsfase)

- GEEN

Lopende projecten (uitvoeringsfase)

- GEEN

Opgeleverde projecten (nazorgfase)

- GEEN

L. VOORTGANG KETENANALYSE

In april 2017 is de huidige ketenanalyse opgesteld. De ketenanalyse is in 2023 opnieuw beoordeeld op actualiteit. De ketenanalyse onderzoekt de CO2 uitstoot in de keten van grasmaaien. Hieronder zal een verslag van de voortgang van het ketenonderzoek worden gedaan.

Allereerst is onderzocht of de rangorde van de meest materiële emissies nog voldoet. In 2023 zijn de werkzaamheden van Moree niet ingrijpend gewijzigd. Dit geeft voldoende vertrouwen dat de rangorde nog actueel is. In 2021-2022 is het aandeel van groenvoorzieningen toegenomen ten opzichte van 2020. Hierdoor is het aandeel van 'brandstof en energie gerelateerde activiteiten' in groenvoorziening toegenomen en is de opgestelde ketenanalyse juist van nog meer belang.

M. VERBETERD INZICHT MATERIELE SCOPE 3 EMISSIES

Daarna is onderzocht of de ketenanalyse nog actueel is en voldoende voortgang laat zien. In Hoofdstuk 3 van deze voortgangsrapportage hebben we de voortgang inzichtelijk gemaakt. Er is nog een aantal maatregelen die nog moet worden geïmplementeerd en waar nog extra reductiepotentieel te verwachten valt. Op basis hiervan kan worden gezegd dat de ketenanalyse tot op heden en voor het komende jaar voldoet.

Acties voor het nauwkeuriger maken van ketenanalyse	Wie	Wanneer	Voortgang uitgevoerde maatregelen 2023
In 2019 beter registreren wat de exacte km zijn voor het transport van en naar locatie.	KAM	Q1 2019	Er is onderzocht wat de mogelijkheden zijn om één tankpas aan één machine c.q. een auto te koppelen. Begin 2019 is hierop beleid ontwikkeld en gepresenteerd tijdens de toolboxmeeting van april 2019.
Onderscheid maken in administratie waarvoor trekker wordt gebruikt.	KAM	Q1 2019	Deze maatregel blijkt in de praktijk niet uit te voeren.
Bijhouden hoeveel gras er bij boeren wordt afgeleverd	KAM	Q1 2019	Het is niet mogelijk om dit administratief op de juiste wijze bij te houden.
Het zelf uitvoeren van transport van vrijkomende materialen	KAM	Q1 2020	In het eerste kwartaal van 2020 is een vrachtwagen (EURO 6) aangeschaft waarmee Moree zelf de transport van vrijkomende materialen uitvoert.
Het registreren van transportmeldingen	KAM	Q1 2020	Vanaf het eerste kwartaal van 2020 worden alle transportmeldingen van vrijkomend materiaal vastgelegd in een digitale kaart in Werkwijze(R). Hiermee werkt Moree aan een beter inzicht in transport stromen.
Betere planning maken voor de maairondes, hierdoor eigen materieel beter benutten en inhuur verminderen	KAM	Q1 2021	Sinds begin 2021 wordt er een jaarplanning gemaakt voor onze trekkers. Hierdoor is direct inzichtelijk wanneer we stilstand hebben en inhuur nodig is. Momenten van

stilstand proberen we te voorkomen door, in overleg met de opdrachtgevers, de planning aan te passen.

N. ONDERBOUWING CO2 UITSTOOT PROJECTEN

Voor projecten gericht op houtconstructies en projecten gericht op groenvoorzieningen is een aparte verdeelsleutel ontwikkeld wanneer het projecten betreft waarop CO2 gunningvoordeel op is verkregen.

De verdeelsleutel die wordt toegepast op projecten met CO2 gunningvoordeel wordt gerelateerd aan de toepassing van de verschillende energieverbruikers. Voor elke groep energieverbruikers wordt een gemiddelde berekend van de CO2 uitstoot per uur. Per project waarbij gunningvoordeel is verkregen wordt bijgehouden hoeveel uur deze energieverbruikers worden toegepast. Daardoor wordt een goed beeld verkregen over de hoeveelheid energie die wordt uitgestoten. Elk jaar wordt het gemiddelde van de CO2 uitstoot per energiegroep opnieuw berekend.

CO2 uitstoot per machine	Hoeveelheid	Eenheid	Soort brandstof	Omrekenfactor	CO2 uitstoot
Trekker klein + aanbouw	5	Liter per uur	Diesel	3,256 kg CO2/liter	16,28 kg CO2
Trekker groot + aanbouw	7	Liter per uur	Diesel	3,256 kg CO2/liter	22,79 kg CO2
Maai- veegboot	3,62	Liter per uur	Diesel	3,256 kg CO2/liter	11,79 kg CO2
Kraan klein	5,9	Liter per uur	Diesel	3,256 kg CO2/liter	19,21 kg CO2
Kraan groot	8,9	Liter per uur	Diesel	3,256 kg CO2/liter	28,98 kg CO2
Shovel / Quad	1,5	Liter per uur	Diesel	3,256 kg CO2/liter	4,88 kg CO2
Gazonmaaier	4	Liter per uur	Diesel	3,256 kg CO2/liter	13,02 kg CO2
Borstelmachine	4,35	Liter per uur	Diesel	3,256 kg CO2/liter	14,16 kg CO2
Bosmaaier	1,36	Liter per uur	Motomix	2,820 kg CO2/liter	3,84 kg CO2
Heggenschaar	1	Liter per uur	Motomix	2,820 kg CO2/liter	2,82 kg CO2
Bladblazer	0,5	Liter per uur	Motomix	2,820 kg CO2/liter	1,41 kg CO2
Generatorset	1,25	Liter per uur	Benzine	2,820 kg CO2/liter	3,53 kg CO2
Bedrijfsbus	0,1	Liter per km	Diesel	3,256 kg CO2/liter	0,33 kg CO2
Vrachtwagen	12	Liter per uur	Diesel	3,256 kg CO2/liter	39,07 kg CO2

3. INVALSHOEK B

In dit document worden de scope 1,2 en 3 CO2 reductiedoelstelling van Moree gepresenteerd. Voorafgaand hieraan is de CO2 footprint opgesteld voor scope 1, 2 & 3 volgens eisen zoals gesteld in ISO14064-1 en het GHG Protocol. Onderstaand worden de doelstellingen gepresenteerd. In hoofdstuk 3.2 worden deze doelstellingen opgesplitst in subdoelstellingen. Alle maatregelen die worden getroffen om deze subdoelstelling te behalen worden hier genoemd. De doelstellingen zijn opgesteld in overleg met, en goedkeuring van, het management. De (sub)doelstellingen en maatregelen worden elk half jaar gereviewed.

A. DOELSTELLINGEN 2021-2025

Onze conclusie over de doelstellingen van 2013-2020 is dat de reductiemogelijkheden binnen de sector groter zijn geweest dan vooraf ingeschat. Dit is goed te zien aan de reductie die is behaald, namelijk ca. 50% reductie in scope 1+2 (gerelateerd aan de omzet).

Onze verwachting is dat de komende jaren het reductiepotentieel groot zal blijven. Deze verwachting nemen wij mee in het opstellen van onze reductiedoelstelling voor de periode 2021-2025.

Scope 1 doelstelling Moree.

Moree wil in 2025 ten opzichte van 2020 35% minder CO2 (145,9 ton CO2*) uitstoten.

Scope 2 doelstelling Moree.

Moree wil in 2025 ten opzichte van 2020 50% minder CO2 (18,6 ton CO2*) uitstoten.

Scope 3 doelstelling Moree.

Moree wil in 2025 ten opzichte van 2020 10% minder CO2 (163,2 ton CO2*) uitstoten.

* Deze tonnages zijn berekend op basis van gelijkblijvende omzet. Bij een wisselende omzet zullen de absolute aantallen gerelateerd worden aan de omzet.

De 15% reductie die Moree in 2025 wil behalen voor scope 1 ten opzichte van 2020 is als het volgt ingedeeld:

2021	2022	2023	2024	2025
9%	17%	24%	30%	35%

De 50% reductie die Moree in 2025 wil behalen voor scope 2 ten opzichte van 2020 is als het volgt ingedeeld:

2021	2022	2023	2024	2025
0%	10%	50%	50%	50%

De 10% reductie die Moree in 2025 wil behalen voor scope 3 ten opzichte van 2020 is als het volgt ingedeeld:

2021	2022	2023	2024	2025
2%	4%	6%	8%	10%

Met deze doelstellingen voor 2021-2025 heeft Moree de verwachting het ambitieniveau van concurrenten te overstijgen.

B. MAATREGELLIJST SKAO

De maatregellijst van de SKAO website is ingevuld. In deze maatregellijst zijn de maatregelen die door SKAO zijn voorgesteld doorgelopen en alle potentiële maatregelen ingepland of aangegeven dat deze maatregelen al zijn geïmplementeerd.

C. SUBDOELSTELLINGEN

Elke doelstelling wordt in dit hoofdstuk verder gespecificeerd. Tevens wordt er eenmaal per half jaar een review uitgevoerd m.b.t. de CO₂-reductiedoelstellingen. Tijdens deze halfjaarlijkse audits worden alle genoemde maatregelen gecheckt aan de hand van constatering en Kritische Prestatie Indicatoren. Dit is het eerste document waarin alle doelstellingen zijn beoordeeld op opvolging en resultaat.

Jaarlijks tijdens het opstellen van het reductieplan wordt onderzocht of de maatregelen die actueel zijn voldoende ambitieus zijn om de reductiedoelstelling te behalen. Voor 2021 zijn er nieuwe doelstellingen opgesteld die voldoende ambitieus zijn.

Subdoelstellingen 2021-2025:

1. Moree reduceert de CO₂ uitstoot in 2025 van kantoren met 50% t.o.v. 2020
2. Moree reduceert benzineverbruik per 31-12-2025 met 15% t.o.v. 2020
3. Moree reduceert de uitstoot van het dieselverbruik per 31-12-2025 met 35% t.o.v. 2020
4. Moree reduceert de uitstoot in scope 3 per 31-12-2025 met 10% t.o.v. 2020

Vanaf het eerste halfjaar van 2021 worden de bovenstaande subdoelstellingen incl. de te nemen acties gemonitord.

Subdoelstelling	Maatregelen	Wie	Wanneer	Middelen	KPI	Voortgang uitgevoerde maatregelen 15-09-2023	Verwachte reductie (inclusief behaalde reductie)
Moree reduceert de CO2 uitstoot in 2025 van kantoren met 50% t.o.v. 2020	Vanaf 2022 zal er groene stroom worden afgenomen	KAM	07-2022	Onderzoeken mogelijkheden	Verlaging CO2 uitstoot op elektriciteit	2023 zonnepanelen geplaatst, effect vooral merkbaar vanaf 2024.	50%
Moree reduceert benzineverbruik per 31-12-2025 met 15% t.o.v. 2020	Aanschaf hybride auto's	KAM	Continue	Bij aanschaf van (lease) auto's wordt gekozen voor een hybride variant	Vermindering benzineverbruik	Doelstelling behaalt, o.a. door uitbreiding elektrisch wagenpark.	15%
Moree reduceert het diesilverbruik per 31-12-2025 met 30% t.o.v. 2020	Gebruik van HVO100%	KAM	Vanaf 01-2021	Inkoop van HVO100%	Verlaging uitstoot CO2	Eerste halfjaar 2023 is er meer HVO100 getankt dan reguliere diesel, hierdoor in 2023 nog meer reductie	27%
	Inkoop van elektrische voertuigen	KAM	Vanaf 01-2021	Bij aanschaf van (lease) bussen wordt gekozen voor een elektrische variant	Vermindering diesilverbruik	Er zijn per heden 5 volledig elektrisch aangedreven voertuigen in gebruik en 1 elektrische gazonmaaiers.	8%

Subdoelstelling	Maatregelen	Wie	Wanneer	Middelen	KPI	Voortgang uitgevoerde maatregelen 15-09-2023	Verwachte reductie (inclusief behaalde reductie)
Moree reduceert de uitstoot in scope 3 per 31-12-2025 met 10% t.o.v. 2020	Bij voorbereiding van (nieuwe) projecten wordt gekozen voor lokale (onder)aannemers	KAM	Continue	Opstellen contracten	Vermindering brandstofverbruik onderaannemers	Werkelijke reductie in 2022 is al 24,2% t.o.v. 2020.	10%

D. SCOPE 3

Voor scope 3 zijn onderstaande maatregelen opgesteld om de doelstellingen in het kader van de ketenanalyse te behalen:

Actie	Wie	Wanneer	Voortgang uitgevoerde maatregelen 05-04-2024	Verwachte reductie (incl. behaald reductie)
Onderaannemers inlichten en 'opvoeden' met betrekking tot CO2 reductie.	Directie	Q1 2018	M.i.v. 2021 worden onderaannemers verzocht HVO100 brandstof te gebruiken op een aantal projecten. Hier vind project specifiek ook controle op plaats.	10% (5%)
Onderaannemers selecteren op basis van CO2 reductie	Directie	Q1 2019	Nog niet geïmplementeerd	1% (0%)
Beleid woonwerk verkeer continueren	Directie	Q1 2017	Beleid is ingevoerd	2% (2%)
Lokale medewerkers aannemen op basis van projecten	Directie	Q3 2017	Er zijn de afgelopen jaren op meerdere projecten lokale medewerkers aangenomen.	1% (1%)
Effectief vervangbeleid opstellen om verbruik per uur te reduceren.	Directie	Q4 2019	In 2018, 2020 en 2021 is een nieuwe/zuinige tractor aangeschaft.	2% (0%)
Regionale depots ontwikkelen zodat materieel en afval minder km hoeven te maken.	Directie	Q3 2018	Bij vier projecten zijn depots ingericht. Op deze depots worden onze eigen materieel en het ingehuurd materieel gestald.	2% (2%)
Efficiënt inplannen van personeel om vervoersbewegingen te minimaliseren en onnodige inhuur (inclusief benodigd aan- en afvoer materieel) zoveel mogelijk te beperken.	Directie	Q1 2017	In samenspraak met de projectleiders wordt aan het begin van het jaar alle (onderhouds)-werkzaamheden al ingepland.	1% (1%)

E. KRITISCHE PRESTATIE INDICATOREN

In dit hoofdstuk wordt kwantitatief aangegeven of de voortgang van de reductie in lijn loopt met de targets (gewogen uitstoot).

F. KPI KANTOREN

Subdoelstelling: Verkuil en Moree reduceert het energieverbruik van kantoren met 50% per 31-12-2025			
KPI	Target 2022	Realisatie 31-12-2022	Target 2023
Gewogen Elektriciteitsverbruik (in kg CO ₂)	48.569 kg CO ₂ -10%	37.585 kg CO ₂ -30%	26.893 kg CO ₂ -50%

Conclusie: Het energieverbruik is kwantitatief voldoende gereduceerd. Dit komt door bewustwording bij de medewerkers na wat er afgelopen jaar op energiegebied is gebeurd.

G. KPI BENZINE

Subdoelstelling: Verkuil en Moree reduceert het benzineverbruik met 15% per 31-12-2025 t.o.v. 2020			
KPI	Target 2022	Realisatie 31-12-2021	Target 2023
Gewogen benzineverbruik (in kg CO ₂)	32.751 kg CO ₂ -8%	29.463 kg CO ₂ -17%	31.683 kg CO ₂ -11%

Conclusie: Het benzineverbruik is in 2022 meer dan voldoende gedaald. Belangrijkste voor komend jaar is om dit vast te houden!

H. KPI DIESEL

Subdoelstelling: Verkuil en Moree reduceert het diesilverbruik met 30% per 31-12-2025 t.o.v. 2020			
KPI	Target 2022	Realisatie 31-12-2022	Target 2023
Gewogen diesilverbruik (in kg CO ₂)	429.786 kg CO ₂ -15%	316.718 kg CO ₂ -37%	399.488 kg CO ₂ -21%

Conclusie: Het diesilverbruik daalt aanzienlijk ten opzichte van 2020. Dit wordt vrijwel volledig gerealiseerd door het tanken van HVO100.

I. ENERGIEBEOORDELING

Introductie

Deze beoordeling is uitgevoerd op de grootste emissiestromen (60%) van Moree. Als uitgangspunt is het verbruik uit 2022 genomen.

De >60% grootste emissiestromen in 2022 van Moree is:

Diesel 91.933 liter, 299.885kg CO2 (73,00%)

Diesel (in organisatie 73,00%) -> verlaging meenemen in beoordeling!!!

De grootste CO2 veroorzaker binnen de organisatie is veruit het verbruik van Diesel. Alle machines die diesel verbruik zijn opgenomen in het volgende overzicht. Ook binnen projecten is diesel de grootste CO2 uitstoot veroorzaker.

Moree / Materieel / documenten / machine lijst

Sinds begin 2022 is ons materieel uitgerust met een GPS systeem. Aan het einde van 2023 kunnen we de uitstoot per machine inzichtelijk maken..

Als we een inschatting maken dan zijn de grootverbruikers binnen de organisatie;

- **02-BPP-8 VRACHTAUTO**
- **Z055 TREKKER**
- **Z052 TREKKER**
- **Z045 TREKKER**
- **Z025 TREKKER**
- **Z023 KRAAN**

De belangrijkste kansen voor reductie zijn:

Reductiepotentieel

Het reductie potentieel is het meest effectief te behalen door middel van:

Kans 1: Gebruik maken van HVO100 i.p.v. reguliere diesel verder uitbreiden

Kans 2: Gebruik maken van depot.

Kans 3 Gebruik maken van materieel wat minder CO2 uitstoot veroorzaakt

Verantwoordelijke: Directie

Middelen: Budget

KPI: sinds 2019 zoveel mogelijk trekker/ kraan op werkplek laten staan

Kans 4: Bij vervanging kijken naar BBT (Best beschikbare techniek). Ook bij inhuur

Verantwoordelijke: Directie
Middelen: Budget
KPI: Bij vervanging zoeken naar CO2 gunstig middel

Kans 5: Bandenspanning controleren

Verantwoordelijke: Technische dienst
Middelen: Bewustzijn
KPI: 1x per jaar de bandenspanning van alle voertuigen controleren.

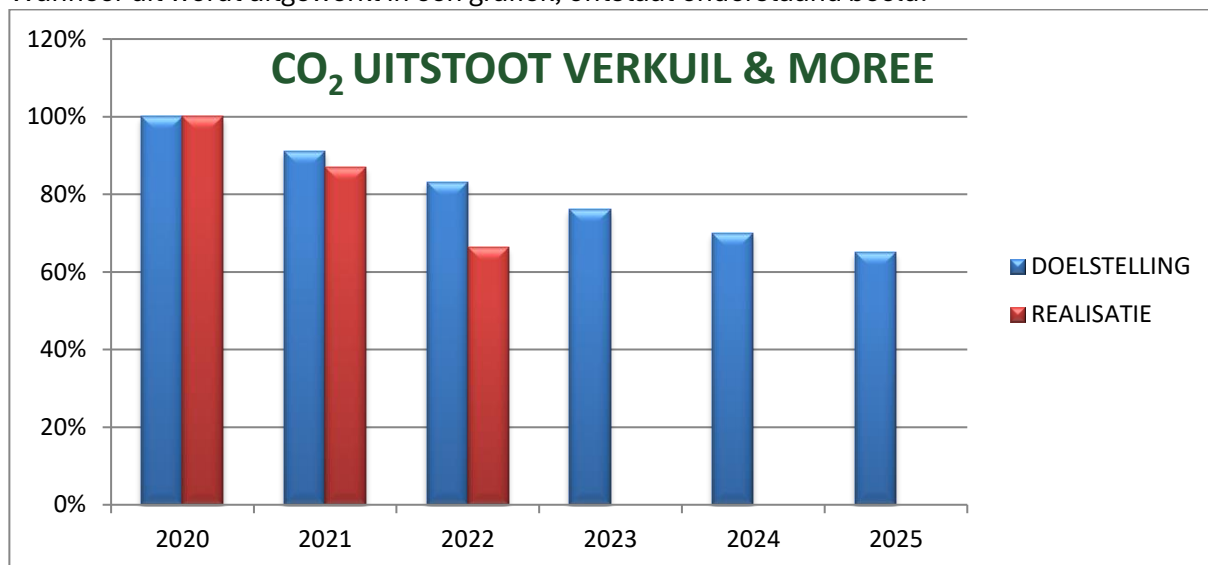
J. ENERGIEBEOORDELING PROJECTEN MET GUNNINGVOORDEEL

Moree had geen onderhoudscontract in uitvoering waarvoor gunningsvoordeel is verleend.

K. CONCLUSIE REDUCTIE 2023

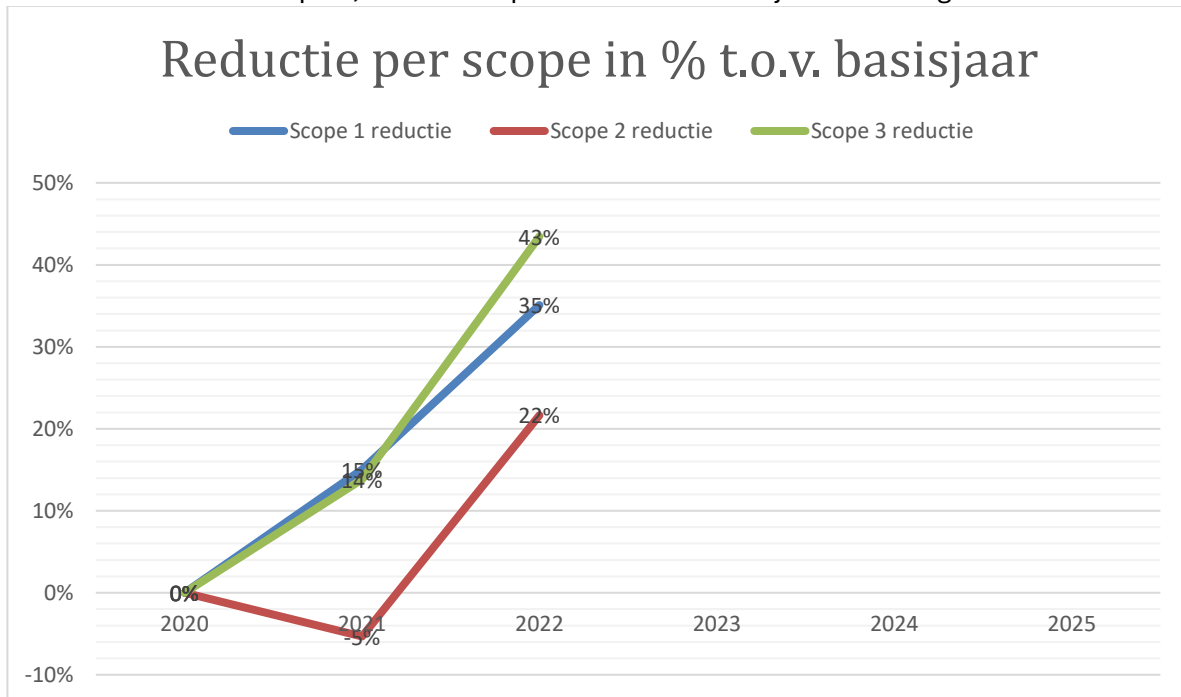
JAAR	CO2 UITSTOOT	BESPARING t.o.v. BASISJAAR	
		absoluut	gerelateerd aan omzet
2020	463.381	0,0%	0,0%
2021	389.052	16,0%	13,0%
2022	410.787	11,4%	33,7%

Wanneer dit wordt uitgewerkt in een grafiek, ontstaat onderstaand beeld:

Uit bovenstaande gegevens kunnen we vaststellen dat de doelstelling ruimschoots behaald wordt.

De CO2 reductie in scope 1, 2 en 3 ten opzichte van het basisjaar is als volgt:

Uit de grafiek blijkt dat de beoogde reductie van 35% in 2015 ten opzicht van 2020 in scope 1 al behaald is! Toch zien we nog voldoende mogelijkheden om de reductie nog hoger te krijgen, zo is de doelstelling dat we in 2023 minimaal 50% van onze totale dieselverbruik plaatsvind d.m.v. HVO100. In scope 2 is het doel voor 2022 bereikt, maar moet er in 2023 meer gebeuren om het doel voor dit jaar ook te bereiken. Doel is om zelf energie op te gaan wekken d.m.v. zonnepanelen in 2023.

De in scope 3 beoogde reductie van 10% in 2025 t.o.v. 2020 is nu al ruimschoots behaald. We blijven reductiemogelijkheden binnen deze scope onderzoeken.

Op basis van bovenstaande resultaten kunnen we concluderen dat de organisatie haar eigen ambitieuze doelstelling voor 2025 voor het grootste gedeelte eind 2022 al behaald heeft! Als organisatie blijven we ambitieus en willen de komende jaren nog verder reduceren in samenwerking met onze medewerkers!

4. INVALSHOEK C

In dit hoofdstuk wordt aangegeven op welke momenten wordt gecommuniceerd omtrent het CO2 reductiesysteem.

A. COMMUNICATIEPLAN

Wat?	Wie?	Hoe?	Doelgroep	Wanneer?	Waarom?
CO2 footprint	KAM Coördinator	interne toolbox	intern	maart, Sept.	Prestatieladder eis 3.C.2
CO2 footprint	KAM Coördinator	Internet site	extern	Maart	Prestatieladder eis 3.C.2
CO2 reductiedoelstellingen, subdoelstellingen & maatregelen.	KAM Coördinator	interne toolbox	intern	Maart	Prestatieladder eis 3.C.2
CO2 reductiedoelstellingen, subdoelstellingen & maatregelen.	KAM Coördinator	Internet site	extern (Lansingerland)	Maart	Prestatieladder eis 3.C.2
Mogelijkheden voor individuele bijdrage, huidig energiegebruik en trends binnen het bedrijf.	KAM Coördinator	interne toolbox	intern	Maart	Prestatieladder eis 3.C.2
Mogelijkheden voor individuele bijdrage, huidig energiegebruik en trends binnen het bedrijf.	KAM Coördinator	Interne toolbox	extern (Lansingerland)	Medio juni & september	Prestatieladder eis 3.C.2
CO2 reductietips	KAM Coördinator	interne toolbox	intern	Maart	Betrokkenheid medewerkers stimuleren

B. WEBSITE

Op de website van Moree B.V is een dynamische pagina ingericht en deze wordt bijgehouden omtrent de verplichte gedocumenteerde informatie van het CO2 managementsysteem. Op de website van SKAO zijn ook de verplichte documenten in pdf formaat geplaatst. De website van Moree is bereikbaar via de zoektermen “Moree B.V.” en “CO2-Prestatieladder” of “CO2 beleid”

4.2.1. Gedocumenteerde informatie op de website van Moree B.V.

Op de ingerichte pagina op de website bevindt zich gedocumenteerde informatie over:

Voortgangsrapportage 2023

- **3.B.1 CO2 REDUCTIEDOELSTELLINGEN VOOR SCOPE 1 & 2 EMISSIES INCLUSIEF PLAN VAN AANPAK**
- **4.B.2 RAPPORTAGE VOORTGANG DOELSTELLINGEN**
- **5.B.1 CO2 REDUCTIEDOELSTELLINGEN VOOR SCOPE 3 EMISSIES INCLUSIEF PLAN VAN AANPAK**
- **3.C.1 EXTERN COMMUNICATIE OMTRENT CO2 FOOTPRINT (SCOPE 1 EN 2), KWALITATIEVE REDUCTIEDOELSTELLINGEN EN MAATREGELEN OP PROJECTEN**
- **1.D.1, 1.D.2 EN 3.D.1 SECTOR EN KETENINITIATIEF MOREE B.V**

4.2.2. Gedocumenteerde informatie op de website SKAO

Op de website van SKAO is onderstaande gedocumenteerde informatie geplaatst en te downloaden als PDF:

- **SCOPE 3 ANALYSE 2016 EN KETENANALYSE**
- **VOORTGANGSRAPPORTAGE 2022**

De gedocumenteerde informatie van de eisen 4.A.1, 3.D.1 zijn via een duidelijke verwijzing en link te vinden op de SKAO website. Deze gedocumenteerde informatie blijft op het internet beschikbaar tenminste gedurende de looptijd van het certificaat, met een minimum van twee jaar.

Indien er wijzigingen zijn doorgevoerd m.b.t. de gedocumenteerde informatie zal de website binnen 4 weken na het gereed komen van de informatie worden bijgewerkt. Tevens staan op de website volledige kopieën van de geldende certificaten.

C. OVERZICHT BELANGHEBBENDEN

Groep belanghebbenden   Wat betekent deze belanghebbende voor ons bedrijf?
 Wat is de link met ons CO₂-reductiebeleid?

Intern

Medewerkers   Werken aan energiebesparing en CO₂-reductie is een taak van iedere medewerker van het bedrijf. Communicatie is een hulpmiddel voor overdracht van kennis en informatie. Omdat onze organisatie klein is zijn de lijnen kort.

In november 2015 is tijdens een personeelsbijeenkomst (met alle medewerkers) gesproken over de CO₂-Prestatieladder, de wens om het bedrijf te certificeren en op welke wijze dit gerealiseerd kan worden. Van deze bijeenkomst is een registratie gemaakt.

Jaarlijks wordt er tijdens toolboxmeetings aandacht gegeven aan de invloed van medewerkers op de CO₂ uitstoot.

Extern (partners die verband houden met de projectenportefeuille, die belang hebben bij de reductie van energie en verbruik en partners om mee samen te werken aan CO₂-reductie)

Klanten, afnemers, opdrachtgevers (waaronder gemeente Houten en Lansingerland)   De informatie die extern verstrekt wordt gaat met name over:

- De CO₂-footprint en trends in de CO₂- emissie van zowel de gehele bedrijfsvoering, als de projecten.
- Doelen, ambities en maatregelen ten aanzien van CO₂-reductie.

Leveranciers, onderaannemers   • Doorwerking naar de projecten.
 • Op welke manier externe belanghebbenden kunnen bijdragen aan de CO₂-reductie van ons bedrijf.

Overheden en regelgevers   • Deelname aan initiatieven.
 • Voortgang en resultaten

Concurrenten, branchegenoten, directe omgeving bedrijfslocatie en projectlocatie.   Wij zullen niet alleen eenzijdig communiceren, maar ook in gesprek gaan met belanghebbenden over onze inspanningen. Eventuele suggesties, opmerkingen en kritiek zijn welkom, aangezien wij daarvan leren. Samen kunnen we bovendien meer bereiken dan alleen.

Media   Via onze website informeren wij onze medewerkers, externe belanghebbenden en andere geïnteresseerden over onze inspanningen op het gebied van CO₂-reductie.

Overig   De klanten waar wij de meeste projecten voor uitvoeren (Gemeenten + Provincie) kennen wij al jaren. Wij spreken hen regelmatig, in het kader van nieuwe of lopende projecten.

D. MEDIA

Voor het informeren van de verschillende doelgroepen, worden verschillende media ingezet. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen interne en externe communicatie.

E. INTERNE COMMUNICATIE

Voor interne communicatie gebruikt men volgende media:

- Direct via medewerkers bijeenkomsten.
- Geschreven via berichten op papier en digitaal.

De interne doelgroepen bestaan uit medewerkers, inleners en de directie. Minimale onderwerpen zijn;

- Het bedrijf communiceert structureel intern én extern over de CO₂-footprint (scope 1 & 2 emissies)
- de kwantitatieve reductiedoelstelling(en) van het bedrijf
- de maatregelen in projecten waarop CO₂-gerelateerd gunning voordeel verkregen is.
- het energiebeleid
- de reductiedoelstellingen van het bedrijf
- de hierboven genoemde maatregelen,
- mogelijkheden voor individuele bijdrage,
- informatie betreffende het huidige energiegebruik en trends binnen het bedrijf en de projecten

Wat	Hoe	Wanneer	Stakeholders	Taak/Verantwoordelijk
Toolboxmeeting	Bijeenkomsten met alle personeelsleden	10x per jaar	Medewerkers	Uitvoering
Leidinggevenden overleg	Overleg met alle leidinggevenden	5x per jaar	Leidinggevenden	Uitvoering
Directiebeoordeling	Sessie met directie	1x per jaar	Directie	KAM

F. MEDEWERKERSBIJEENKOMSTEN

Tijdens de medewerkersbijeenkomsten wordt de CO₂-uitstoot en de voortgang van de doelstellingen als onderdeel besproken en gedeeld met het voltallige personeel. Hiervan wordt een verslag gemaakt. Elke half jaar vinden er personeelsbijeenkomsten plaats. Onderwerpen die besproken worden zijn;

1x per half jaar;

- Het geformuleerd energiebeleid.
- De huidige status van de gerealiseerde CO₂-emissie en energieverbruik.
- De geformuleerde doelstellingen op het gebied van energie en CO₂-reductie.
- Voortgang ten opzichte van de doelstellingen.
- Reductiemogelijkheden, zowel bedrijfsbreed als op project- en persoonlijk niveau.
- Projecten die zijn ingezet om reducties te realiseren.
- Trends van energieverbruik en CO₂-uitstoot.

G. EXTERNE COMMUNICATIE

Externe communicatie is afhankelijk van de doelgroep. De volgende media worden onderscheiden:

- Internet (<https://moree.com>)
- Actieve deelname en initiatie van werkgroepen.
- Gesprekken met externe belanghebbenden.

Externe doelgroepen zijn leveranciers, klanten, dienstverleners, gemeentelijke instellingen waaronder de milieudiensten, de financierende partijen, belastingdienst, omwonenden en non - profit instellingen.

Op projecten zullen voornamelijk klanten een invloed kunnen uitoefenen in het helpen terugdringen van de CO2 uitstoot.

Wat	Hoe	Wanneer	Stakeholders	Taak/Verantwoordelijk
Website	Visie op certificeringen / CO2 / duurzaamheid	Continue	Websitebezoeker	Marketing
Website	Publicatie van documenten (3.B.1, 4.B.2, 5.B.1, 3.C.1, 3.D.1)	Continue	Websitebezoeker	Marketing
Nieuwsbericht en op de website	Uitgebreider informeren over duurzaamheid / CO2	Continue	Websitebezoeker	Marketing
Website SKAO	Publicatie van documenten (4.A.1, 3.D.1)	Continue	Websitebezoeker	KAM
Projecten	Uitgebreider informeren over duurzaamheid / CO2	Continue	Opdrachtgevers	Uitvoering

H. ACTIEVE DEELNAME IN WERKGROEPEN

Binnen de maatschappelijke omgeving waarin de organisatie opereert, zijn er diverse initiatieven die tot doel hebben de leefbaarheid van de omgeving te verbeteren. Wij participeren in die initiatieven en zorgen door middel van onze inzet van onze kennis op het gebied van grond, weg en waterwerkzaamheden voor een actieve bijdrage in de werkgroepen. Wij communiceren in deze werkgroepen onze resultaten en geven aan hoe wij streven om de gestelde doelstellingen te realiseren. Voor interne communicatie gebruikt men volgende media:

- Direct via medewerkers bijeenkomsten.
- Geschreven via berichten op papier en digitaal.

I. UITVOERING

In dit hoofdstuk wordt de uitvoering van de communicatie beschreven. Verantwoordelijk voor de algehele communicatie is de KAM coördinator.

J. DOELSTELLINGEN EN BELEID

Een maal per jaar wordt het volgende getoetst en vastgesteld middels de directiebeoordeling:

- Energiebeleid.
- Energie-reductiebeleid.
- CO₂-reductie doelstelling (bijstelling meerjarenplan).

Ieder half jaar wordt de volgende informatie geactualiseerd (verantwoordelijk: KAM coördinator):

- CO₂-prestatieresultaten scope 1 en 2.
- Voortgang resultaten versus doelstellingen.
- Diverse lopende projecten en initiatieven om CO₂-uitstoot te reduceren.

K. VERANTWOORDELIJKHEDEN

Namens Moree B.V. is de KAM coördinator algeheel verantwoordelijk voor het communicatieplan. Dit betekent onder andere dat deze persoon checkt of de termijnen en inhoud worden gerealiseerd.

L. INTERNE COMMUNICATIE

Activiteit	Termijn	Verantwoordelijke
1.1 Medewerkers bijeenkomst CO ₂ en energie op de agenda	Minimaal half jaarlijks (april + oktober)	KAM coördinator
1.2 Directie overleg CO ₂ en energie op de agenda	Minimaal jaarlijks	Directie
1.3 Website	Minimaal halfjaarlijkse update (april + oktober)	KAM coördinator

M. EXTERNE COMMUNICATIE

Activiteit	Termijn	Verantwoordelijke
2.1 Internet	Update halfjaarlijks (april + oktober)	KAM coördinator
2.2 Actieve deelname in werkgroepen	Continue	Directie

N. STUURCYCLUS

Op onderstaande wijze is de stuurcyclus vastgelegd, zoals deze geldt voor de CO₂ Prestatieladder Moree B.V.

Beleid in CO ₂ reductie	Opstellen CO ₂ footprint	Uitvoeren review CO ₂ reductiedoelstellingen	Directiebeoordeling
CO ₂ reductiedoelstellingen	Uitvoeren maatregelen	Uitvoeren review CO ₂ reductiesysteem	Bepalen corrigerende maatregelen
Energiebeoordeling	Actieve rol in CO ₂ reductie initiatief	Uitvoeren interne audit	CO ₂ reductiemaatregelen bijstellen
CO ₂ Prestatieladder eisen niveau 5	Uitvoeren acties beheer niveau 5		
	Communiceren CO ₂ footprint en doelstellingen		

Maand	Actie	Wie	Output
januari	vaststellen meterstanden gas en elektra of berekenen	KAM coördinator	meterstanden
januari	acties voor maatregelen uitvoeren	KAM coördinator	verslag
februari	verzamelen gegevens van voorgaand	administratie / KAM ver.	gegevens
februari	berekenen footprint	KAM coördinator	footprint
februari	reductie vaststellen per scope	KAM coördinator	overzicht
februari	voortgang per sub doelstelling	KAM coördinator	rapport
februari	nieuwe maatregelen opstellen	KAM coördinator	maatregelen
februari	review gehele systeem	KAM coördinator	review rapport
februari	communiceren over nieuwe footprint & voortgang	KAM coördinator	toolbox - website
februari	management verklaring reductie	Directie	verklaring
maart	resultaat review delen in directiebeoordeling	Directie	review rapport
maart	deelname initiatieven intensiveren	deelnemer initiatief	verslag
april	acties voor maatregelen uitvoeren	KAM coördinator	verslag
mei	toolbox energie besparen	KAM coördinator	toolbox
mei	brainstorm nieuwe keten initiatieven	Directie	verslag
juni	deelname initiatieven intensiveren	deelnemer initiatief	verslag
juli	acties voor maatregelen uitvoeren	KAM coördinator	verslag /
juli	berekenen footprint Q1 + Q2	KAM coördinator	footprint
augustus	reductie vaststellen per scope	KAM coördinator	overzicht
augustus	voortgang per sub doelstelling	KAM coördinator	rapport
augustus	review gehele systeem	KAM coördinator	review rapport
augustus	communiceren over nieuwe footprint & voortgang	KAM coördinator	toolbox - website
september	deelname initiatieven intensiveren	deelnemer initiatief	verslag
oktober	vaststellen meterstanden gas en elektra	KAM coördinator	meterstanden
november	toolbox energie besparen	KAM coördinator	toolbox
november	brainstorm nieuwe keten initiatieven	Directie	verslag
december	deelname initiatieven intensiveren	deelnemer initiatief	verslag

Op onderstaande wijze zijn de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden vastgelegd binnen Moree B.V. in relatie tot de CO₂-Prestatieladder;

Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden matrix inzake CO ₂ reductie		Directie	Administrat	KAM	Marketing
Omschrijving:					
Bijhouden website	T				X
Bijhouden website	B				X
Externe communicatie	T			X	
Verzamelen gegevens emissie inventaris	T		X		
Opstellen CO ₂ footprint	T			X	
Opstellen emissie inventaris rapport	T			X	
Accorderen van emissie inventaris	B	X			
Uitvoeren review CO ₂ reductie systeem	T			X	
Bepalen CO ₂ reductie doelstellingen	T			X	
Accorderen van doelstellingen	B	X			
Bepalen CO ₂ reductie maatregelen	T	X			
Uitvoeren energie audit	T			X	
Up-to-date houden energiebeoordeling	T			X	
Voldoen aan eisen opdrachtgever inzake CO ₂	V	X			
Realiseren CO ₂ reductiedoelstellingen	V	X			
Voldoen aan ISO 14064-1	V			X	
Deelname aan sector initiatieven	V	X			
Uitvoeren onderzoek naar energiereductie	V			X	
Implementatie energiedoelstellingen	V			X	
Voldoende committent management	V	X			
Rapporteren aan management	B			X	

5. Invalshoek D

Het terugbrengen van CO₂-emissies gaat verder dan alleen onze eigen bedrijfsvoering. Samen met de sector en zelfs in onze keten kunnen verdere CO₂-reducerende maatregelen getroffen worden. Moree B.V. levert hieraan graag een actieve bijdrage door deel te nemen aan dergelijk sector- en keteninitiatieven en investeert in samenwerking, het delen van eigen kennis en daar waar mogelijk maken wij gebruik van kennis die elders is ontwikkeld.

Dit document beschrijft de lopende initiatieven waaraan wij deelnemen. Dat kan een door een ander bedrijf opgestart innovatieproject voor CO₂-reductie zijn, maar wij kunnen ook overwegen om een eigen initiatief te starten. Ook worden initiatieven ontplooid door brancheverenigingen of kennisinstituten.

Wij hebben eerst een inventarisatie gemaakt van de mogelijke initiatieven die relevant kunnen zijn voor ons bedrijf. Deze initiatieven dienen in ieder geval in belangrijke mate verband te houden met onze projectenportefeuille. Vervolgens is een keuze gemaakt. Het gekozen initiatief, inclusief een korte omschrijving, de initiatiefnemers en de reductiedoelstellingen evenals de voortgang zijn in dit rapport beschreven.

A. ONDERZOEK SECTOR- EN KETENINITIATIEVEN

Om inzicht te krijgen in bestaande initiatieven hebben wij websites van de op niveau 4 en 5 gecertificeerde bedrijven bezocht, door naar hun CO₂-Prestatieladder pagina te gaan en daar voor een sectorinitiatief te kiezen. Ook op de website van SKAO staan veel initiatieven verzameld. Daarnaast hebben wij gekeken naar de branchevereniging om na te gaan wat er in onze branche gebeurt aan initiatieven, mogelijk in samenwerking met opdrachtgevers.

Enkele relevante bestaande initiatieven zijn bekeken op:

- www.skao.nl
- www.cumela.nl
- www.nlco2neutraal.nl
- www.duurzaammkb.nl
- www.duurzameleverancier.nl

In dit hoofdstuk wordt aangetoond dat Moree B.V. op de hoogte is van sector en/of keteninitiatieven op het gebied van CO₂-reductie die in belangrijke mate verband houden met de projectenportefeuille.

Enkele relevante bestaande initiatieven zijn:

- Toepassen innoverende processen en producten
Innovatieve werkmethode die de belasting voor mens en milieu zo veel mogelijk beperken en een duidelijke bijdrage leveren aan milieudoelstellingen.
- Het nieuwe rijden
Het Nieuwe Rijden is een initiatief om het brandstofverbruik te reduceren en zodoende de CO₂-uitstoot.
- Duurzaam inkopen overheid
Dit initiatief zien wij ook terug bij grotere opdrachtgevers, zoals waterschappen e.d.. Deze stellen vaker eisen dat haar aannemers gecertificeerd zijn op het gebied van duurzaamheid zoals FSC hout of CO₂-Prestatieladder.

- Brandstofbesparing
Reductie van het brandstofverbruik en daarmee ook de CO₂-productie door gebruik van speciale brandstof. Brandstofbesparing met Eco2Fuel diesel - Initiatief “Duurzaam inkopen en gezamenlijk duurzamer opereren middels het gebruik van Eco2Fuel Diesel”.
- Brandstofbesparing Hoefnagel
Reductie van brandstofverbruik door gezamenlijk met de dieselleverancier (Hoefnagel) gebruik te maken van een toevoeging in de brandstof (XMile)
- Blauwzaam.nl
BlauwZaam is meer dan maatschappelijk verantwoord ondernemen. BlauwZaam is een initiatief ontwikkeld door ondernemers die zich bewust zijn van hun maatschappelijke verantwoordelijkheid. Gestart in de regio Alblasserwaard / Vijfheerenlanden bestond bij een aantal ondernemers de behoefte aan kennis en deling daarvan over MVO, daarmee de beeldvorming over MVO bij te stellen en daar daadwerkelijk iets mee doen: innoveren en verbeteren van de rentabiliteit.
- “Sturen op CO₂” (Cumela Nederland)
Cumela Nederland organiseert “Sturen op CO₂”: twee bijeenkomsten per jaar waarbij de deelnemers uitgebreid informatie met elkaar uitwisselen, studiemateriaal inzake CO₂-reductie ontvangen en gratis toegang hebben tot een speciaal telefonisch spreekuur over het thema. Tevens worden de onderwerpen dusdanig gekozen dat ook de invalshoeken A, B en C van de norm aan bod komen.

B. INITIATIEVEN BESPROKEN IN MANAGEMENT

Het onderzoek naar de verschillende initiatieven is begin 2016 besproken in het managementteam. Tijdens dit overleg is de keuze gemaakt om actief deel te nemen aan het volgende initiatieven:

- **BLAUWZAAM**
- **REDUCTIE DIESEL (HOEFNAGEL)**
- **DEPOT**

In 2019 is hieraan toegevoegd Nederland CO₂ neutraal.

Naast de bestaande aandachtspunten zal in ieder geval worden toegespitst op mogelijkheden van brandstofbesparing, omdat dit de kern van de meest materiële emissies vormt. Naast bovengenoemde websites is ook de CO₂-reductie initiatieven van onze brancheorganisatie bekeken via: www.vhg.nl. Voor de aantoonbaarheid om op de hoogte te blijven van mogelijke initiatieven volgens 1.D.1/1.D.2 wordt dit tevens besproken met directie en zullen vervolgacties worden gepland.

C. KEUZE VOOR ACTIEVE DEELNAME

Er is voor het initiatief ‘Blauwzaam’ gekozen omdat dit in belangrijke mate verband houdt met onze projectenportefeuille en meest materiële emissies en omdat dit initiatief regionaal georiënteerd is. Begin 2016 heeft de organisatie zich opgegeven om aan te haken bij het initiatief Blauwzaam. Het betreft een lidmaatschap en bezoeken aan de kennissessies over brandstofbesparing. In 2019 is men tevens aangehaakt bij het initiatief Nederland CO₂ neutraal. Ook dit initiatief heeft in belangrijke mate verband met de projectenportefeuille en de meest materiële emissies.

D. TOELICHTING INITIATIEF BLAUWZAAM

Dit hoofdstuk beschrijft de actieve deelname aan het aftasten van de initiatief gezamenlijk duurzamer opereren van het gebruik van de meest materiële emissie - Diesel”.

Deze actieve deelname is conform eisen van het handboek / de norm van de CO₂-Prestatieladder 3.0.

E. DEELNAME PROJECT ‘REDUCTIE CO₂’

Duurzaamheid krijgt steeds meer aandacht in onze maatschappij. Dit zien wij ook terug bij onze opdrachtgevers. Steeds vaker zal er gevraagd worden naar de CO₂- uitstoot van onze organisatie. Dit wordt gedaan doormiddel van de CO₂- Prestatieladder. Met deze CO₂-Prestatieladder worden bedrijven uitgedaagd en gestimuleerd om de eigen CO₂-uitstoot te kennen en te verminderen. Meedoen aan een initiatief groep met aftasting van gezamenlijke reductiezaken, wil Moree B.V. haar reductiedoelstellingen behalen en haar certificatie op niveau 5 van de CO₂-Prestatieladder behalen en behouden.

Binnen het initiatief Nederland CO₂ neutraal is met aangesloten bij een werkgroep met sectorgenoten.

F. DOELSTELLING VAN DE INITIATIEVEN

De hoofddoelstelling is om de eigen CO₂-uitstoot te kennen en te reduceren.

G. REDEN / AANLEDING ACTIEVE DEELNAME

De voornaamste reden/aanleiding tot actieve deelname aan dit initiatief dat Moree B.V. niet in de toekomst uitgesloten wilt worden bij aanbestedingen. Tevens leidt deelname aan dit initiatief er toe dat wij onze eigen CO₂-uitstoot kennen en dit willen reduceren. Dit met als resultaat een duurzamere organisatie. Meedoen aan een initiatief groep met aftasting van gezamenlijke reductiezaken, wil de organisatie haar reductiedoelstellingen behalen en haar certificatie op niveau 5 van de CO₂-Prestatieladder behalen en behouden.

H. ROL MOREE

De rol van Moree B.V. hierin is dat wij onze reductiedoelstelling behalen en de certificatie op de CO₂-Prestatieladder continueren. Wij willen hiermee blijvend aantonen duurzaam te ondernemen.

I. ACTIVITEITEN BINNEN DEZE ROL

De eisen die behoren bij het certificatie opvolgproces van niveau 5 op de CO₂-Prestatieladder. Het bezoeken en opvolgen van de bijeenkomsten van Blauwzaam. Daarnaast het afnemen van brandstof van de leverancier Hoefnagel met daarin een brandstofbesparende toevoeging XMile.

J. WAT IS HET VOORDEEL VOOR MOREE?

Met deelname aan dit initiatief kan Moree B.V. voldoen aan de eisen, haar reductiedoelstellingen behalen en in de toekomst haar voordeel behalen op het gebied van EMVI scores bij aanbestedingen. Daarnaast heeft dit initiatief als gevolg dat wij onze CO₂-uitstoot kennen en deze willen reduceren om vervolgens een duurzamere onderneming te worden.

K. BUDGET

Voorlopig is een budget bepaald op € 250,= voor de geplande activiteiten. Gedurende de voortgang van het initiatief kan dit worden bijgesteld. Deze € 250,- wordt besteed aan de jaarlijkse contributie aan Blauwzaam en de kosten voor de deelname aan bijeenkomsten van Stichting Nederland CO₂ Neutraal.

L. BETREFFENDE EISEN

De invalshoek D “Deelname aan initiatieven” dient te voldoen aan de eisen conform niveau 5 op de CO₂-Prestatieladder 3.0. Een eis die hierbij behoort betreft eis 3.D.1 “Actieve deelname aan minimaal één sector of keten initiatief op het gebied van CO₂-reductie”. Om dit aan te tonen dient er een actieve deelname te zijn door middel van aantoonbare deelname in werkgroepen, het publieke uitdragen van het initiatief en/of het aanleveren van informatie aan het initiatief.

Hieronder volgt een overzicht van de hiervoor genoemde initiatieven met een beschrijving van de bijbehorende aspecten.

Initiatief	Deelname werkgroep	Publiekelijk uitgedragen	Informatie aanleveren
Blauwzaam	Voor dit initiatief is er deelname in een kennissessie mogelijk. Kennisoverdracht gebeurt via de bijeenkomsten.	De actieve deelname aan dit initiatief willen wij bekend maken door het te vermelden op onze website	Informatie is beschikbaar en zal wanneer beschikbaar op de website worden geplaatst.
Hoefnagel	In samenwerking met Hoefnagel wordt de CO ₂ -uitstoot van ons dieselvebruik teruggedrongen doordat wij XMile als toevoeging gebruiken.	De actieve deelname aan dit initiatief willen wij bekend maken door het te vermelden op onze website	Informatie is beschikbaar en zal wanneer beschikbaar op de website worden geplaatst.
Depots	Moree is initiatiefnemer om binnen de gemeenten waarin wij werkzaam zijn in samenwerking met particuliere organisaties een depot in te richten.	De actieve deelname aan dit initiatief willen wij bekend maken door het te vermelden op onze website	Informatie is beschikbaar en zal wanneer beschikbaar op de website worden geplaatst.
Nederland CO ₂ neutraal	Voor dit initiatief is deelname in kennissessies mogelijk. Kennisoverdracht gebeurt via de bijeenkomsten.	De actieve deelname aan dit initiatief willen wij bekend maken door het te vermelden op onze website	Informatie is beschikbaar en zal wanneer beschikbaar op de website worden geplaatst.

M. VOORTGANG INITIATIEVEN

Moree is nu 4 jaar deelnemer van Blauwzaam. Wanneer we de deelname aan dit initiatief evalueren, blijkt dat onze doelstelling onvoldoende is behaald. In het begin van onze deelname is er één kennissessie georganiseerd over terugdringen van de CO₂-uitstoot. Daarna zijn er weinig activiteiten georganiseerd die onze doelstelling ondersteunde.

Om bovenstaande reden, hebben wij in 2019 besloten ons aan te sluiten bij Nederland CO₂-neutraal en hier een actieve deelname in te nemen. We doen hierbij mee aan workshops en hebben in 2021 een presentatie gegeven over onze ervaring van het gebruik van HVO100 en onze beweegredenen om over te stappen naar deze (duurdere) brandstof.

N. VOORTGANG BUDGETOVERZICHT

Voor de hiervoor genoemde initiatieven heeft Moree B.V. een budget vrijgemaakt.

Voor de initiatieven is een budget vrijgemaakt van € 6.200,-. Er zal voornamelijk kosten worden gemaakt op plaatsen van informatie op de website en interne communicatie (manuren) en het bezoeken / participeren in de bijeenkomsten van Blauwzaam en Nederland CO₂ neutraal.

Lidmaatschap van Blauwzaam kost € 250,- per jaar en deelname van Nederland CO₂ neutraal kost 997,- per jaar.

Daarnaast is er € 3.600,- vrijgemaakt voor het betalen van de onkosten om gebruik te maken van het terrein van Loonbedrijf Van der Spek (gemeente Lansingerland). Daarnaast besteden medewerkers van Moree ca. 60 uur in een jaar (€ 2.100,-) om het terrein van de Dierenkliniek op orde te houden (gemeente Houten).

O. GEREALISEERDE DOELSTELLINGEN

Zie eerder.

P. CONTINUERING INITIATIEVEN

Zie eerder.

Papendrecht, 15-09-2023

Namens Moree,

P.A. (André) Moree
Algemeen directeur